

LISTOPAD 2015

LISTY

UNIVERZITY OBRANY

Univerzita
obraný

Sportovní
den

Zapomenutá
součást
historie

Desátnice
Ručinská
v Jižní
Koreji

Zahájení
akademického
roku

**PŘÍPRAVA
V POLI**

Univerzita
obraný

UNIVERZITA OBRANY

správný krok k tvojí kariéře

Přemýšlíš o kariéře vojenského profesionála?

Tak neváhej a přihlas se ke studiu na Univerzitě obrany!

Jsme jedinou vojenskou vysokou školou v ČR

Nabízíme široké spektrum oborů pro vojenské i civilní studenty v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech vojensko-manažerského, ekonomického, technického a zdravotnického zaměření.

Využij možnosti souvislého pětiletého nebo šestiletého magisterského studia a staň se důstojníkem Armády ČR!

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ:

Fakulta vojenského
leadershipu

3. 12. 2015 a 7. 1. 2016
BRNO

Fakulta vojenských
technologií

3. 12. 2015 a 7. 1. 2016
BRNO

Fakulta vojenského
zdravotnictví

3. 12. 2015 a 16. 1. 2016
HRADEC KRÁLOVÉ

www.unob.cz

973 443 448

OBSAH

- 2** Dvanáctý akademický rok zahájen
- 3** Imatrikulace
- 4** Příprava v poli
- 7** Polní zápočet
- 8** Příprava v poli optikou problematiky leadershipu
- 9** Blahopřeji, pane desátníku
- 10** Nedožité šedesátiny Šárky Sobotkové
- 12** Spanilá jízda M. Bortlíka a F. Saňáka
- 13** Praporčíci se na UO učili plánovat operace
- 20** Desátnice Ručinská v Jižní Koreji
- 22** Zapomenutá součást druhého odboje
- 24** Já se strašně rozbřečela
- 28** V Paříži je zastihla noc

EDITORIAL

Zatímco civilní studenti si v letošním horkém létě užívali zasloužené prázdniny, jejich vojenští kolegové absolvovali další část povinného vojenského výcviku. Ve Vyškově proběhly historicky první letní praxe studentů souvisejích magisterských studijních programů. Na výcviku v praktických vojenských dovednostech se mimo akademických pracovníků Univerzity obrany podíleli také instruktoři od útvarů AČR a studenti navazujícího magisterského studia, kteří si upevňovali své velitelské dovednosti. Ve Vyškově své první kroky ve vojenském prostředí učinily také více než dvě stovky nováčků, kteří posléze nastoupili do prvních ročníků všech třech fakult.

Již dvanáctý akademický rok ve své historii zahájila Univerzita obrany tradičně slavnostním nástupem v kasárnách Šumavská. Rektor-velitel na něm mimo jiné konstatoval, že Univerzita obrany dosáhla stability, a také přivítal studenty prvních ročníků. Ti byli společně se svými civilními kolegy začátkem měsíce října slavnostně přijati do akademické obce Univerzity obrany na imatrikulacích. Přejme jim mnoho úspěchu ve studiu a doufejme, že co nejvíce z nich zvládne nároky kladené Univerzitou obrany na své studenty. Začátek akademického roku 2015/2016 s sebou také přinesl novou podobu našeho časopisu, který se kromě nového vzhledu změnil z dvouměsíčníku na čtvrtletník. Důvodem těchto změn je sledování trendů v oblasti vydávání tištěných periodik. Od nynějška budou Listy Univerzity obrany obsahovat zejména články obecnějšího a dlouhodobějšího charakteru a novinky se přesunou na zpravodajský web Univerzity obrany, kde budou k dispozici čtenářům mnohem rychleji.

Ing. Hana Vlachová, Ph.D.

Čtvrtletník Univerzity obrany

Ročník 12 / číslo 1
akademický rok 2015/2016

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Viktor Sliva
victor.sliva@unob.cz

Redakční rada
předsedkyně
Ing. Hana Vlachová, Ph.D.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor prezentační a produkční
Vojenský historický ústav
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OPP VHÚ a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 20. 10. 2015
Číslo 1 vyšlo: 30. 10. 2015

Dvanáctý akademický rok na Univerzitě obrany zahájen

Viktor Sliva

Více než dvě stě deset nových studentů zažilo ve čtvrtek 1. října dopoledne vůbec poprvé atmosféru slavnostního nástupu příslušníků Univerzity obrany v kasárnách v Šumavské ulici v Brně. Po úspěšném absolvování dvouměsíční základní přípravy ve Vyškově je na začátku nového akademického roku přivítal na půdě vojenské vysoké školy rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl.

Rektor-velitel nové i stávající studenty a všechny přítomné ve svém projevu ujistil o tom, že došlo k obnovení důvěry strategických partnerů školy, tedy vedení rezortu ministerstva obrany, Generálního štábu a dalších orgánů státní správy ve smysl existence a v opodstatněnost poslání Univerzity obrany. „Konstatuji, a konstatuji to rád, že v základních oblastech se nám podařilo dosáhnout názorové, personální a finanční stability školy. Tato stabilita je rozhodujícím předpokladem naší úspěšné perspektivy v horizontu roku 2025,“ uvedl dále generál Příkryl.

Současně však vyzval akademické pracovníky, učitele a lektory, aby svým každodenním chováním a jednáním, vlastními postoji i verbálními projevy poskytovali studentům správné orientační body při utváření jejich myšlení. „Naším společným cílem je připravit novou generaci důstojníků pro potřeby Armády České republiky a dále rozvíjet Univerzitu obrany v nových podmínkách jako prestižní státní vojenskou vysokou školu univerzitního typu,“ uvedl rektor-velitel v závěru svého vystoupení.

Součástí programu slavnostního nástupu bylo ocenění práce příslušníků UO, kteří se významným způsobem zasloužili o rozvoj rezortu i vojenské vysoké školy. Generál Příkryl předal Záslužné kříže ministra obrany kvestorovi UO plukovníkovi gšt. Milanu Lauberovi a profesorovi Daliboru Biolkovi. Poté z rukou rektora-velitele převzali medaile Univerzity obrany akademičtí pracovníci profesor Jaromír Kadlec a docent Emil Svoboda za dlouholeté vynikající výsledky ve vzdělávací, vědecko-výzkumné a expertní činnosti a za významný osobní přínos k rozvoji vojenského vysokého školství a upevňování dobrého jména Univerzity obrany.

Imatrikulace

Viktor Sliva

Brněnské fakulty

Přechod nových vojenských studentů Univerzity obrany od úvodního praktického výcviku k převážně teoretické výuce v rámci prvního semestru vysokoškolského studia vyvrcholil na samém začátku října, kdy se letošní nováčci po slavnostním nástupu k zahájení akademického roku absolvovali imatrikulaci v prostorách Klubu UO v Šumavské ulici.

Před akademické hodnostáře a univerzitní insignie ve čtvrtek 1. října dopoledne předstoupilo 85 studentů Fakulty vojenských technologií, kteří se v magisterském studijním oboru Vojenské technologie budou připravovat na posty důstojníků Armády České republiky, konkrétně

pro velitelsko-technické funkce u útvarů a zařízení AČR. Vzdělání získají ve vojensko-technické oblasti strojní, elektrotechnické, stavební, geodetické, kartografické nebo komunikačních a informačních systémů a technologií.

O den později, v pátek 2. října složilo svůj imatrikulační slib 130 studentů Fakulty vojenského leadershipu, kteří začnou studovat v pětiletém magisterském studijním oboru Řízení a použití ozbrojených sil. V tomto oboru se budou vzdělávat jako budoucí velitelé a specialisté představující klíčový personál Armády České republiky ve vybraných oblastech managementu, řízení zdrojů a analýzy informací v obraně.

Hradecká fakulta

Imatrikulace 34 nových studentů vojenského prezenčního studia Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany proběhla v pátek 9. října ve Výukovém centru Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v areálu Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Zúčastnili se jí studenti bakalářského studijního oboru Zdravotnický záchranář (10), studenti magisterských studijních programů Vojenské všeobecné lékařství (17), Vojenské zubní lékařství (4) a Vojenská farmacie (3), jejich rodiče, přátelé, vedení fakulty a představitelé vysokého školství a města Hradec Králové.

Civilní studenti

Imatrikulace posluchačů civilního studia se uskutečnily ve středu 7. a v pátek 9. října. Celkem 66 studentů Fakulty vojenských technologií bude studovat v bakalářském studijním programu Technologie pro obranu a bezpečnost a v navazujícím magisterském studijním programu Vojenské technologie. Vzdělání získají ve vojensko-technické oblasti strojní, elektrotechnické, stavební, geodetické, kartografické nebo komunikačních a informačních systémů a technologií. 80 civilních posluchačů Fakulty vojenského leadershipu bude studovat v bakalářském a navazujícím magisterském studijním programu Ekonomika a management. Vzdělání získají v manažerských, ekonomických, logistických a bezpečnostních oborech. Po absolvování školy mohou působit v bezpečnostním systému státu, veřejné správě a bezpečnostních agenturách.

Příprava v poli

„Nasadit druhý turniket!“ instruktor udílí pokyn studentům, kteří se sklánějí nad svým kolegou, zatímco zbývající členové družstva zajišťují kruhovou obranu. Na dohled odtud se z vysoké trávy najednou ozývají kulometné dávky a na několika místech se objevují záblesky výstřelů z hlavní.

Viktor Sliva

Další družstvo se s využitím maskovacích schopností terénu a vegetace takticky přesouvá na novou pozici. Je začátek září a ve výcvikovém prostoru Březina probíhá polní výcvik studentů Univerzity obrany a základní příprava letošních nováčků.

Studenti prvního ročníku obou brněnských fakult Univerzity obrany v průběhu

srpna a září prakticky procvičují taktické činnosti jako útok, obrana, přesun a rozmístění mimo boj, se kterými byli teoreticky seznámeni na přednáškách v průběhu 2. semestru svého souvislého pětiletého magisterského studia. Cílem je upevnit, rozšířit a prohloubit znalosti základních taktických činností vedených pěším družstvem a vytvořit základní návyky a do-

vedností v přípravě a řízení uvedených taktických činností družstva. Podle zpracovaného rozvrhu tak jednotlivé čety rozdělené do pěších družstev metodicky procvičují konkrétní činnosti – například vyrazení na zteč, překonávání zátarasů, boj v hloubce obrany nepřítele, přeskupení a vystřídání nebo činnost družstva při zaujímání obranného postavení, vedení obranného boje a v rámci palebného přepadu.

Jedna ze studijních čet na ženijně metodickém cvičišti právě absolvuje úvodní zaměstnání v předmětu ochranné stavby. Příslušníci čety se seznamují s jednotlivými typy zákopů a prvky jejich konstrukce. „Pokud zalehnete, zmenší se plocha vašeho profilu na desetinu a ochranné stavby vaše krytí dál výrazně zvýší,“ vysvětluje vedoucí zaměstnání smysl ženijních zařízení, která se rozkládají v mírném svahu kolem rozestavených studentů.

Na vedení výcviku se kromě pedagogického sboru Katedry taktiky FVL aktivně podílejí instruktoři z vojenských útvarů 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády a spolu s nimi také 12 studentů prvního ročníku navazujícího magisterského studia, kteří tak současně procvičují a ověřují své velitelské a metodické dovednosti řídit výcvik podřízených vojáků. V závěrečné fázi polní přípravy studenty prověří také instruktoři kurzu Komando z Velitelství výcviku ve Vyškově.

„Nový systém praktické přípravy studentů, který probíhá plně v gesci lektorů UO s podporou instruktorů od vojsk, se nám již plně osvědčuje, což dokazuje viditelný progres v oblasti získávání návyků a prohlubování dovedností studentů při

plnění specifických taktických úkolů. Studenti se učí základním způsobem vyhodnocovat stanovený úkol, přijmout rozhodnutí a vydat palebný úkol či palebný povel ve funkci velitele týmu. Nutno podotknout, že aplikace úplného rozhodovacího procesu na úrovni velitele družstva včetně řízení boje družstva zakončené bojovou střelbou je čeká až ve druhém ročníku," hodnotí dosavadní průběh praktické přípravy plukovník Jaroslav Kozůbek, vedoucí Katedry taktiky.

O několik kilometrů dál se ve výcvikovém prostoru mísí zvuky jednotlivých výstřelů, kulometných dávek a výbuchů granátů. Čtyři letošních nováčků rotují mezi střelnicí a házelištěm granátů a v rámci základní přípravy sbírají první zkušenosti se zacházením s ručními zbraněmi a municí. „Já tam mám šest ran,“ říká se směsí obavy a nejistoty v hlase vojínka Škvorová, když k ní přicházejí instruktoři, aby na terči sečetli výsledek její střelby. „Ta jedna asi bude moje,“ ozývá se vedle stojící kolegyně s omluvným výrazem ve tváři. Instruktoři sčítají bodovou hodnotu a výsledek je příznivý – i po odečtení nejlepšího ze šesti zásahů splnila vojínka Škvorová požadovaný výsledek 35 nastřílených bodů.

Ze sousední kulometné střelnice právě se svou četou odchází vojín Tůma. Na obloze, ráno zatažené a slibující déšť stále více prosvítá slunce, které příjemně hřeje. „Dnes je to v pohodě, ale při prvních střelbách v polovině srpna jsme za deště pěkně promokli a vymrzli,“ hodnotí v pořadí třetí pobyt na střelnici někdejší gymnazista z Nového Strašecí. Během dosavadního výcviku ho zaskočila fyzická náročnost přípravy, a nejen to: „Čekal jsem, že tu budeme dva měsíce v kuse. Když jsem po týdnu přijel domů, máma se mě ptala, co se děje.“ Podob-

nou představu o základním výcviku měla jeho kolegyně vojínka Petra Šindelářová, kterou zatím nejvíce zaujal výcvik na ohňové dráze: „Probíhali jsme tam dýmem a plameny v plynových maskách, bylo to super,“ vzpomíná dívka, která na Univerzitu obrany přišla z Vojenské střední školy MO v Moravské Třebové a která by se v budoucnu chtěla zaměřit na problematiku zbraní a munice.

„Perfektní, zopakoval bych si to hned znovu,“ hodnotí vojín Jiří Mráz čerstvou zkušenost z prvního hodů ostrým granátem, který právě absolvoval spolu s kolegy z čety. Letošní absolvent Bezpečnostně právní akademie v Malých Svatoňovicích si při volbě budoucí specializace klade vysoké cíle – chtěl by se stát velitelem průzkumné jednotky. Vojenské dovednosti nabyté během prvních týdnů základního výcviku si také on spolu s kolegy ověří během komplexního cvičení. Během něj stráví v terénu při plnění úkolů souvisle tři dny a dvě noci.

Polní zápočet

Viktor Sliva

„Zalehněte a poslouvejte. Všude kolem vás může někdo být. V tom horším případě nepřítel,“ nabádá instruktor k tiššímu chování příslušníky čety, kteří dorazili na určené místo ve výcvikovém prostoru Březina u Vyškova, a předtím, než zde rozloží své dočasné útočiště, zaléhají s využitím krycích vlastností terénu a vegetace do velkého kruhu.

Studenti prvního ročníku brněnských fakult právě v rámci komplexního polního vyvedení procvičují dovednosti, které získali během předchozího několikátýdenního výcviku v poli.

Téměř dvě stovky studentů probouzí v úterý 15. září o páté hodině ranní poplach, který zahajuje přípravnou fázi cvičení. V jejím rámci studenti snídají, vyzvedávají ze skladu zbraně a také kontrolují těsnost svých plynových masek. Pak se shromažďují na nástupišti, kde si za pomoci barev maskují tváře, někteří s kolegy navzájem, jiní sami za pomoci nejrůznějších lesklých předmětů, zrcátka počínaje a CD disky konče.

Krátce po deváté hodině před nastoupené studenty předstupuje řídicí cvičení plukovník Jaroslav Kozůbek, jinak vedoucí Katedry taktiky Fakulty vojenského leadershipu, která je garantem přípravy v poli. „Včera jste absolvovali test znalostí a v následujících třech dnech si ověříte dovednosti, které jste zde získali při výcviku. Úspěšné absolvování obou částí potřebujete pro udělení zápočtu za druhý semestr,“ seznamuje plukovník Kozůbek studenty s cílem komplexního cvičení.

Novinkou cvičení je soupeřská část, kdy se v poli navzájem utkají příslušníci FVL a FVT, označení jako sekce Alfa a Bravo. „Studenti tak mají možnost poznat boj v reálném prostředí, ověřit si, jak vypadá protivník na větší vzdálenost, jak těžké je vyhledat ho v terénu,“ vysvětluje plukovník Kozůbek smysl této části cvičení. Z druhé strany i tato praktická zkouška umožňuje pedagogům posoudit, jak jsou jednotliví studenti nadáni pro roli velitele, který je schopen učinit zásadní rozhodnutí a dovést své podřízené k úspěchu. Tyto a další praktické poznatky spolu se studijními výsledky budou hrát významnou roli při zařazování studentů do jednotlivých odborných modulů, které v souladu s osnovami nových studijních programů proběhne (s výjimkou některých specializací) na konci třetího ročníku.

To je však budoucnost, byť nepříliš vzdálená. Teď studenti jedné z čet Univerzity obrany leží tiše v kruhu a pozorují své okolí. Před sebou mají tři dny a dvě noci, během nichž budou usilovat o cíl mnohem bližší – zápočet za osvojení vojenských dovedností v poli.

Příprava v poli optikou problematiky leadershipu

pplk. Ing. Zdeněk Mikulka, B.Th.

Polní výcvik vojenských studentů Univerzity obrany, který probíhá u studijních programů SP 2014 a je zahrnut do předmětů Příprava v poli I a II, lze vnímat různou optikou. Pro Katedru leadershipu je Příprava v poli a především její vyvrcholení, Komplexní polní výcvik, příležitostí, jak dlouhodobě sledovat a postupně rozvíjet kompetence studentů, budoucích vojenských leaderů, v náročných podmínkách polního výcviku.

Celý model rozvoje osobnosti studenta a jeho sociálních kompetencí pro roli vojenského leadera je postaven na pěti pilířích. Tím prvním, tradičním, je poskytování znalostí formou výuky (přednášek) a jejich rozvoj a rozšiřování pomocí samostudia.

Druhý tvoří impulzy a podněty, které student dostává při aktivitách v rámci cvičení a seminářů realizovaných interaktivní formou s využíváním zážitkové pedagogiky a řešení případových studií.

Třetím pilířem je soubor činností, kterými jsou monitorovány schopnosti a dovednosti studentů ve ztížených podmínkách Přípravy v poli. Jsou a dále budou zaměřeny na zjišťování dispozic konkrétního studenta pro zvládnání nároků a zátěže spojené s vedením vojenské činnosti, na zjišťování dispozic pro rozhodování v časovém stresu, na zjišťování úrovně a schopnosti seberozvoje, předpokladů pro rozvoj skupinové soudržnosti a bojového étosu a na celkovou schopnost pro výkon role vojenského leadera.

Výsledky, kterých bylo v rámci tohoto pilíře dosaženo při zimním a letním bloku Přípravy v poli, naznačují několik pozitivních zjištění. Ukázalo se například, že ve stavu po zátěži docházelo ke zlepšení výkonu jak v počtu řešených úloh, tak zejména v počtu správně řešených úloh, což naznačuje velmi dobrou motivaci u studentů Fakulty vojenského leadershipu i Fakulty vojenských technologií navzdory zvýšené úrovni únavy a stresu.

Stupeň náročnosti výcviku se jeví optimální a naopak skýtá možnost požadavky

kladené na výkon ještě postupně zvyšovat, ovšem ve vyvážené kombinaci s další související přípravou, vzděláváním, výcvikem i osobnostním individuálním rozvojem v rámci rozšiřujícího se poradenství na UO.

Čtvrtým pilířem modelu rozvoje osobnosti studenta a jeho sociálních kompetencí pro roli vojenského leadera jsou rozhovory se studenty na konci každého semestru. Tento pilíř je zatím naplňován pouze v rámci Fakulty vojenského leadershipu a obsahem je zpětná vazba studentů na výuku a výcvik v uplynulém semestru, poskytování podnětů a doporučení pro další rozvoj a směřování a také identifikace osobní situace studenta z hlediska preventivního předcházení problémům souvisejícím s jejich dalším profesním a osobním směřováním.

Pátým, posledním pilířem jsou služby studentům v oblasti individuálního poradenství, zaměřené na rozvoj osobnosti a vybraných kompetencí v rámci rozšiřujícího se poradenského centra Univerzity obrany. Tento pilíř umožňuje v sobě koncentrovat a následně studentovi zpřístupnit celý soubor poznatků, zjištění a doporučení souvisejících s jeho osobním a profesním růstem při dodržení všech požadovaných standardů v oblasti etiky poradenské činnosti i ochrany osobních informací.

Všech pět výše popsanych pilířů tvoří pevný a neoddělitelný celek a jsem přesvědčen, že i potřebný základ pro dlouhodobou edukaci našich studentů a absolventů v oblasti vojenského leadershipu.

Blahopřeji, pane desátníku!

Viktor Sliva

Oslovení uvedené v titulku tohoto článku slyšelo v pondělí 5. října poprvé 94 příslušnic (ty samozřejmě v přechýlené podobě) a příslušníků 1. a 5. roty školního pluku Univerzity obrany, jež byli na začátku druhého roku svého vysokoškolského studia povýšeni do první poddůstojnické hodnosti. Ceremoniál povýšení probíhal v prostorách kasáren v Šumavské ulici.

Zatímco v dolní části nástupní plochy právě procházely jednotlivé čety letošních nováčků a prováděly pořadovou přípravu, před stožárem u tribuny se seřadili studenti, vstupující letos do druhého ročníku.

Poté, co byla vztyčena státní vlajka a dozněly poslední tóny české hymny, předstoupily před své spolužáky postupně skupiny deseti studentů, kteří z rukou velitele školního pluku plukovníka Jaroslava Krále postupně převzali balíčky, obsahující insignie nové hodnosti.

„Chtěl bych, aby studenti tento akt vnímali jako významný krok své vojenské kariéry a ne jako běžný okamžik, který zanikne v ruchu všedního provozu,“ vysvětluje plukovník Král důvody, které jej vedly k zavedení této nové ceremonie na začátku akademického roku. V úvodním proslovu ke studentům také zmínil historickou paralelu: „V době husitských válek měli desátníci za úkol starat se o deset bojových vozů, vaším úkolem bude působit jako vzor pro ty, kteří vás

budou v dalších ročnících následovat.“ Velitel školního pluku tak odkázal na výjimečné postavení letošních druháků, kteří od loňského roku jako první ročník studují v rámci nových pětiletých magisterských programů a prošlapávají tak cestu svým následovníkům.

Povýšení do nové hodnosti však z nástupu neodešli zdaleka všichni studenti, podmínkou totiž bylo splnění všech studijních náležitostí za první ročník. „Je to taková odměna těm, kdož splnili včas své povinnosti a současně motivace pro ty ostatní,“ vysvětluje termín slavnostního povýšení plukovník Král. Celkem 69 příslušníků obou fakult tak pravděpodobně ještě bude mít další příležitosti v následujících měsících.

Postřehy z kolegia rektora

dr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora

V pondělí 14. září 2015 proběhlo 8. zasedání kolegia rektora v tomto kalendářním roce. Na programu jednání byly především tyto otázky: návrh Dlouhodobého záměru UO na období 2016–2020, vyhodnocení efektivity manažerských opatření při plnění hlavních úkolů na součástech školy v 1. pololetí 2015 a záměry projektů ze Strukturálních fondů EU pro nové programovací období.

Kolegium rektora věnovalo v úvodu i v závěru jednání velkou pozornost problematice získávání uchazečů o studium a analýze odchodovosti studentů vojenského a civilního studia na jednotlivých fakultách. Při svém sdělení na úvod zasedání kolegia zdůraznil rektor-velitel brig. gen. Bohuslav Příklad, že na úrovni hlavních funkcionářů ministerstva obrany a generálního štábu je věnována vzrůstající pozornost problematice rekrutace personálu do AČR s důrazem na efektivitu marketingového působení při motivaci potenciálních zájemců ucházet se o přijetí ke studiu na UO. Klíčovým výstupem koordinovaného marketingového působení a personálních postupů přitom musí být naplnění stanovených směrných počtů absolventů v jednotlivých studijních oborech a modulech. S cílem identifikovat východiska pro přijetí optimalizačních opatření ke zlepšení situace v této oblasti proběhlo dne 29. září 2015 v Praze jednání rektora-velitele s vedoucími pracovníky Sekce státního tajemníka MO a Agentury personalistiky.

V rámci prvního pracovního bodu

zasedání schválilo kolegium rektora základní parametry návrhu „Dlouhodobého záměru UO na období r. 2016-2020“. V návaznosti na postupně precizované záměry tohoto střednědobého koncepčního dokumentu pokračovaly v září a říjnu 2015 pod vedením prorektora pro vnitřní řízení plk. gšt. Miloslava Bauera intenzivní práce na „Aktualizaci Dlouhodobého záměru UO pro rok 2016“.

Úhelným kamenem celého jednání zářijového kolegia rektora bylo zdůraznění požadavku na kvalitativně nové pojetí řídicí práce, a to především na úrovni jednotlivých fakult UO. Nezbytnost podstatného zkvalitnění manažerského přístupu při řešení klíčových problémů dalšího rozvoje školy a součástí souvisí na jedné straně se vzrůstajícím významem UO při implementaci nového kariérního systému rezortu MO a na straně druhé s náročnými požadavky týkajícími se institucionální akreditace naší univerzity jako státní vysoké školy.

Ucelený zápis a závěry z jednání kolegia rektora jsou všem příslušníkům UO k dispozici v informačním systému školy.

Nedožitě šedesátiny Šárky Sobotkové

Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Počátkem tohoto měsíce, přesněji 3. října, by se dožila významného životního jubilea, šedesátí let, doc. Ing. Šárka Sobotková, CSc. Bohužel však nemilosrdný osud v podobě zákeřné nemoci ukončil před více jak rokem její životní pouť na tomto světě. A tak si místo oslav a gratulací můžeme osobnost paní Šárky Sobotkové připomenout pouze několika řádky a tichou vzpomínkou.

Šárka Sobotková spojila svoji celou, téměř třicetičtyřletou profesní kariéru se vzděláváním a výchovou studentů brněnské vojenské vysoké školy. Jako akademický pracovník vždy náležela k těm učitelům, kteří působí na své okolí zejména svým rozsahem znalostí a vlastním příkladem. Nebyla ale jen odbornou autoritou, nýbrž i skromným, obětavým, pracovitým, vstřícným a čestným člověkem.

Tvůrčím životním elánem a neskonalým množstvím energie Šárka Sobotková dokázala strhávat s sebou i své okolí v zájmu dobra a společného prospěchu pro všechny. Když se pro nějakou věc rozhodla, byla vytrvalá a nedala se zmást a odradit z cesty k vytčenému cíli. Stejně tak se nebála veřejně pojmenovávat věci pravými jmény. Na druhé straně ale nikdy nepatřila mezi příznivce velkých gest a prázdných frází, vždy chtěla vidět výsledky a smysluplnost svého jednání.

Šárka Sobotková uměla rovněž naslouchat druhým lidem, laskavě poradit i pomoci. Když viděla, že je to třeba, tak svou pomoc nezištně nabídl. Kromě

toho také dokázala šířit kolem sebe nakažlivou pozitivní atmosféru.

Proto její odchod představoval pro každého z nás velkou ztrátu člověka se vzácnými povahovými vlastnostmi, přátelským vztahem k lidem a s optimistickým postojem k životu. Šárka Sobotková jako pedagog, kolegyně, odborářka či kamarádka výrazně ovlivnila svými vědomostmi a kultivovaným chováním prakticky všechny, kteří se pohybovali v její blízkosti. Bez nadsázky lze říci, že určitě patřila k lidem, od kterých se dá učit, jak žít.

O mimořádném charakteru a nezdolném životním optimismu Šárky Sobotkové svědčí i slova z jejich posledních dnů: „Neloučíme se navždy, kdo bude chtít být i nadále se mnou, bude, a to dle vlastního rozhodnutí v síle a kráse svých vzpomínek, které nás spojují.“ Vzpomínejme tedy na Šárku Sobotkovou s úctou, láskou a obdivem.

ANGLIČTINA

Conducting Convoy Operations

1. Read the text and match the underlined expressions with their definitions below:

Convoy operations are the most efficient way of sending supplies and troops forward, but they can also be **vulnerable** to attack. What makes a convoy successful?

The key to the successful **conduct** of a convoy is thorough preparation. Things will normally get started 72 hours out, when the initial convoy list is prepared at HQ, but drivers must be trained and given the chance to build up experience of vehicles and road conditions. So convoy preparation begins up to one year **in advance**.

"Practice makes perfect" may seem a tired cliché but convoy management involves **rehearsing**. The convoy commander needs to **anticipate** all potential dangers. This will require a detailed „risk management **assessment**". A physical reconnaissance of the route means hazards can be identified and drivers forewarned.

Overall responsibility lies with the convoy commander, but a convoy will normally be subdivided into smaller groups. Each of these groups is led by a unit commander who is in radio contact with the lead and rear vehicles of the unit. The lead vehicle is the pacesetter and makes sure the convoy follows the planned schedule. The rear vehicle deals with **maintenance**, recovery and medical aid.

Convoys can be drawn out operations so regular **halts** must be planned along the route. These halts serve several purposes, such as vehicle maintenance, refuelling and cargo checks. The most important reason for planned halts is to provide rest. Most accidents during convoys are due to driver **fatigue**.

1. vulnerable	a. to practise a play, dance, etc. in order to prepare for a performance
2. conduct	b. to think that something will probably happen
3. in advance	c. when you feel very tired
4. rehearsing	d. to make a judgment about the quality
5. anticipate	e. when something stops moving or happening
6. assessment	f. easy to hurt or attack physically or emotionally
7. maintenance	g. before a particular time
8. halt	h. the way someone organizes or does something
9. fatigue	i. the work that is done to keep something in good condition

2. Complete the text with the words from the box:

vehicle	messages	backwards	maintain
contact	necessary	personnel	collisions

The exact formation is decided by the convoy commander. It can be a closed, open or infiltration column. The distance between vehicles can vary according to the convoy formation. Nonetheless, drivers must _____ (1) a minimum safety distance from the _____ (2) in front to avoid _____ (3). Following too close is third most common cause of convoy accidents.

Convoy communications are normally via radio. Signals must be planned, rehearsed and understood by all _____ (4) involved in the movement. Radio communications allow rapid transmission of orders and _____ (5) between widely separated vehicles but when radio _____ (6) is not possible - e.g. poor reception, security risk - visual communications are used. These can include any of the following: hand and arm signals, flags, headlights, and pyrotechnic signals and message boards. Alternatively, audio signals - horns, whistles, loudspeakers - can be used.

If an unplanned stop is _____ (7) the driver should signal forwards (flashing headlights) and _____ (8) (warning lights). The signal should be passed forward by each vehicle until it reaches the lead vehicle and an appropriate pull-off area is identified.

3. Fill in the gaps with suitable prepositions:

1. Convoy could be vulnerable.....attack.
2. Preparation may begin 1 year..... advance.
3. The main responsibility for convoy lies.....commander.
4. Convoy is normally subdivided.....several groups.
5. The back vehicle deals.....maintenance.
6. Convoys may be drawn.....operations.
7. Most common accidents happen due.....fatigue.

KEY: 1. 1. f 2. h 3. g 4. a 5. b 6. d 7. i 8. e 9. c

2. 1. maintain 2. vehicle 3. collisions 4. personnel 5. messages 6. contact 7. necessary 8. backwards

3. 1.to 2.in 3.with 4.into 5.with 6.out 7.to

Spanilá jízda Martina Bortlíka a Františka Saňáka

Richard Mach

Foto: Jerzy Sawicz, Martin Bortlík

Rotmistr Martin Bortlík a rotmistr František Saňák jsou kolegové, přátelé a oba studenti Vojenského všeobecného lékařství na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové.

V akademickém roce 2015/2016 je čeká jejich poslední ročník zakončený státnicemi. Během svého studia ovšem nezůstali jenom u povinných přednášek, praktických cvičení a absolvování řady vojenských výcviků, ale rozhodli se proniknout i do světa vědy. Aktivně se zapojili do studentské tvůrčí činnosti na fakultě a využili nejen možností, které jim nabídlo odborné prostředí domácích kateder, ale při prezentaci svých vědeckých výsledků využili také širokého spektra příležitostí, které dnes všem akčním studentům nabízí instituce po celém světě. Výsledky svého bádání nejprve oba představili na studentské konferenci Fakulty vojenského zdravotnictví a dále pak i na konferencích celostátního či mezinárodního charakteru, kde slavili opravdu velké úspěchy. V hodnocení odbornou porotou obsadili první místa a získali ocenění za přínos oboru na V. studentské vědecké konferenci Lékařské fakulty v Ostravě či na 23. mezinárodní studentské konferenci na Jagellonské univerzitě v Krakově.

Výzkumná práce rotmistra Saňáka byla zaměřena na tzv. přirozené zabijáče, konkrétně NK buňky z pupečníkové krve, které mohou v organizmu zabít buňky nádorové či buňky napadené virem. Pod vedením profesora Boštíka a doktorky Schmidt z FVZ UO se zabýval studiem změn jejich vlastností v důsledku různých typů stimulace. Jeho úspěšná „spanilá

jízda“ jej zavedla na studentskou konferenci do Istanbulu a studentský kongres ISCOMS 2015 v Holandsku, kde získal 1. místo v sekci Imunologie a revmatologie.

Práce rotmistra Bortlíka, kterou započal na své stáži na Univerzitě George Washingtona v USA, směřovala do problematiky onemocnění u HIV pozitivních dětí. Jako nejlepší byla oceněna na konferenci studentů a mladých vědců na lékařské univerzitě v Gruzii a svá data prezentoval i za Atlantikem na Keystones sympoziu v Bostonu.

Jak probíhá hodnocení na konferencích?

„Jedná se o konferenci, na které zašlete článek či abstrakt o své práci, a dle toho Vás pak pozvou nebo nepozvou. Komise přijaté články rozdělí do sekcí a ohodnotí. V průběhu konference pak další komise hodnotí ještě způsob vaší prezentace a na základě toho se vybírají a oceňují ti nejlepší,“ vysvětluje rotmistr Bortlík.

Která z konferencí vám přišla nejlepší nebo nejprínosnější?

„Každá konference je jiná, jsou jinak zorganizované a jsou tam jiní lidé. Cílem je prezentovat to, na čem pracujete, musíte být připraven na odborné dotazy. Je důležité seznámit co nejvíce lidí s aktuálními výsledky, pokud máte dobrá data, aby na vaši práci mohl případně někdo navázat. Byla by škoda to neudělat.

Je to také příležitost navázat kontakty a spolupráci s vědci, kteří pracují na podobném výzkumu,“ říká rotmistr Saňák. „Vyhlášení nejlepších prací je sice pěkné, ale určitě to není důvod, proč na takovou konferenci lidé jedou. Pravděpodobnost, že vyhraje, je malá.“

„Mně se nejvíce líbilo symposium v Bostonu. Nebyla to studentská konference, na rozdíl od studentské konference se tam nesoutěžilo a byla to poměrně úzce zaměřená akce, kde se setkaly špičky z oboru z celého světa, takže byla velmi edukativní. Setkal jsem se zde s profesorkou, která objevila virus HIV. Během takzvaného coffee breaku jsem měl tu čest nejen konzultovat s ní svou práci, ale také si s ní neformálně pohovořit,“ usmívá se nadšeně rtm. Bortlík.

Užíváte si konferenci jako na dovolené?

„Jako dovolená to moc není, program zde začíná už v 8 ráno a končí v 8 večer, takže volného času si člověk moc neužije,“ vyvádí mě z omylu rtm. Saňák.

„Účast na konferenci je jistě atraktivní i proto, že zde probíhá i nějaký společenský život. Nutnou podmínkou však je hlavně nějakou práci vypracovat, musíte ji umět odprezentovat a mít s ní úspěchy. Hodně se zde toho dozvíte, seznámíte se s nejnovějšími poznatky a metodami v daném oboru. Konference je přínosná v mnoha ohledech,“ doplňuje ho rtm. Bortlík.

Jak k tomu ještě zvládáte studium?

„Děláme, co se dá a zatím to zvládáme. Učení si vozíme i s sebou, ale vzhledem k nabitému programu se toho moc udělat nedá, bohužel. Kromě prezentace vlastní přednášky se zde člověk účastní workshopů a takzvaných keynote lectures, na nichž přednáší profesori vysoce cenění v oboru, kteří jsou z prestižních pracovišť Harvardu nebo Yale. Například v Holandsku vystupoval nositel Nobelovy ceny a spousta jiných odborníků, na jejichž přednášky byste se běžně dostal jen těžko,“ říká rtm. Saňák.

Budete ve výzkumu pokračovat i v „šestáku“?

Rtm. Saňák: „To si popravdě moc představit neumím, vzhledem k tomu, že příští rok dělám státnice, těžko budu stíhat takové kvantum práce jako dosud.“

Rtm. Bortlík: „Já ještě pracuji na článku o výzkumu, na kterém jsem se podílel ve Washingtonu. S kolegy jsem v kontaktu, takže další spolupráce je možná, během příštího roku však ze stejného důvodu jako u Františka spíše nepravděpodobná.“

Tak tedy hodně štěstí do posledního roku studia!

Praporčíci se na Univerzitě obrany učili plánovat operace

Viktor Sliva

Na Univerzitě obrany proběhl na konci září sedmidenní Kurz plánování společných operací pro vojáky praporčických hodností, vůbec první svého druhu v historii AČR. Zúčastnilo se ho 34 příslušníků armády v hodnostech od rotmistra po nadpraporčíka ze všech složek ozbrojených sil s výjimkou Hradní stráže.

„Tímto kurzem se snažíme odstranit určitý nedostatek našeho praporčíckého sboru, který není připraven na činnosti ve štábní službě a v operačním plánování,“ vysvětluje smysl konání kurzu vrchní praporčík AČR štábní praporčík Petr Seifert. Ten kurz připravil ve spolupráci s velvyslanectvím Spojených států, které zprostředkovalo vyslání šestičlenné instrukční skupiny z americké MAGTF Instructional Group, vedené Rayem Dammem.

do osobního spisu a bude k němu přihlédnuto v další karierní přípravě.

Cenné zkušenosti získalo v rámci kurzu také pět studentů Univerzity obrany, kteří jsou na prahu pátého ročníku studia. „Je to investice do jejich budoucí praxe, po nástupu na štáb praporu nebo později štáb brigády, už budou operační plánování znát. Navíc, a to je další přidaná hodnota, celý kurz probíhal v angličtině, takže si studenti osvojili i danou terminologii,“

„Naším cílem je zacetit mezeru mezi oběma sbory a učinit z praporčíků partnery důstojníků tak, jak to má být.“

Zázemí pro konání kurzu poskytla Univerzita obrany. „Univerzita projevila velkou flexibilitu a její rektor-velitel brigádní generál Bohuslav Příkryl nám vyšel vstříc,“ říká Petr Seifert.

Školení probíhalo formou bojové hry v rámci stabilizačních operací, kdy proti sobě byly postaveny dva štáby, které plánovaly nasazení jednotek a techniky, jejich přepravu a vlastní činnost na úrovni brigády. Účastníci získali certifikát a absolvování kurzu jim bude zapsáno

vypočítává přínos kurzu vrchní praporčík UO štábní praporčík Libor Pliešovský.

V příštím roce by se měl uskutečnit další kurz, který ovšem bude společný pro praporčíky a důstojníky a jeho zaměření se přesune na vedení klasických operací. „Naším cílem je zacetit mezeru mezi oběma sbory a učinit z praporčíků partnery důstojníků tak, jak to má být,“ popisuje štábní praporčík Petr Seifert svou vizi rozvoje praporčíckého sboru.

Konference 3D

prof. Ing. Jiří Stodola, DrSc.

Ve dnech 6. a 7. října organizovala Katedra bojových a speciálních vozidel FVT Univerzity obrany mezinárodní vědeckou konferenci 3D 2015 (Deterioration, Dependability, Diagnostics) pod patronací děkana Fakulty vojenských technologií plukovníka doc. Ing. Libora Dražana, CSc.

Konference se zúčastnilo více než 70 pracovníků vědy, výzkumu, průmyslu, školství a armády, z toho 56 autorů z České a Slovenské republiky a dále z Polska, Maďarska a Vietnamu. Konference se rovněž zúčastnili studenti specializace a aktivně doktorandi. Konferenci zahájil prorektor plukovník doc. Dr. Ing. Alexandr Štefek s krátkým projevem vystoupil proděkan FVT profesor RNDr. Jan Kohout, CSc.

Konference byla zaměřena na materiálové aplikace v oborech opotřebení, jakosti a spolehlivosti, bezpečnosti a diagnostiky nejen v oblasti teorií, ale především aplikací ve strojírenství, dopravě, elektrotechnice a vojenství. To bylo vyjádřeno přednesením vyžádaných přednášek významných odborníků v oblasti materiálového inženýrství, a to prof. Ing. Františky Pešlové, Ph.D. z Fakulty průmyslových technologií Púchov, Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka, Ing. Natálie Luptákové, Ph.D. a Ing. Petra Dymáčka, Ph.D. z Ústavu fyziky materiálů Akademie věd České republiky v Brně. Vyžádané přednášky zahrnovaly témata z oblasti perspektiv materiálové vědy, analýzy mi-

z Technické univerzity v Košicích prezentoval vlastní původní návrh modulu univerzálního výrobního robota, včetně fyzické ukázky jeho skutečného prototypu. Velký zájem vzbudily výsledky kolektivu autorů z letecké katedry Univerzity v Szolnoku v Maďarsku prezentované doc. Ing. Bertoldem Békési, Ph.D., který prezentoval výsledky mezinárodní soutěže bezpilotních letounů (dronů), konané v Turecku. Bepilotní letoun je výsledkem práce učitelů a studentů z této univerzity. Rovněž prezentoval výsledky vědecké práce v oblasti bezpečnosti letecké dopravy.

Dalšími zajímavými přednáškami byly výsledky přednesené Ing. Trung Tin Nguyen a plk. prof. Ing. Janem Furchem, Ph.D., na téma hlavních trendů údržby v oblasti bojových a speciálních vozidel, a dále přednáška Ing. Lukáše Nováka a plk. prof. Dr. Ing. Štefana Čorňáka, která informovala účastníky konference o výsledcích modelování střelecké odolnosti pancířů bojových vozidel a prakticky realizovaných experimentech. Celkem bylo prezentováno 28 recenzovaných příspěvků, které vyšly ve Sborníku z této konference.

kostrukury niklových super slitin a mechanických vlastností při speciálních rázových testech. Tato problematika se úzce váže k speciálním materiálům, užívaným v oblasti pancířů a lopatek turbín leteckých motorů.

Po vyžádaných přednáškách následovalo jednání v jednotlivých sekcích, kde např. kolektiv autorů z VUT Brno vedeném doc. Ing. Pavlem Novotným, Ph.D., prezentoval výsledky z oblasti pokrokových metod modelování dynamiky kluzných ložisek a doc. Ing. Jozef Světlík, Ph.D.,

Druhým dnem pokračovala konference exkurzí v Centru dopravního výzkumu, které je vysoce specializovaným pracovištěm Ministerstva dopravy ČR. Účastníci konference se seznámili s organizací, posláním, výzkumnou, vývojovou a expertní činností centra a poté následovala praktická ukázka specializovaných laboratoří ekologie, toxikologie, dopravních nehod a dopravního značení. Na závěr si účastníci mohli vyzkoušet své řídičské schopnosti na moderním řídičském simulátoru.

Praxe u průzkumníků

Bc. Petra Dohnalová

Jako každý student pátého ročníku, tak i já jsem se letos zúčastnila stáže s cílem seznámit se s mírovým životem na útvarech, na kterých bychom v budoucnu, díky své odbornosti, měli sloužit.

V první části měsíční stáže jsem byla vyslána na dva týdny k průzkumnému praporu do Prostějova, kde jsem první dny trávila u jednotlivých rot a seznamovala se s chodem na jednotkách. V průběhu tohoto týdne jsem také absolvovala cvičení s rotou HUMINT, v současnosti v přímé podřízenosti 53. pPzEB v Opavě, ve kterém byli jednotlivci zaškolení, jakým způsobem mají postupovat při samotném aktu vytěžování zdrojů přicházející s informacemi na základnu.

Následujícího dne mi příslušníci rot bezpilotních průzkumných prostředků představili v misi nezastupitelného partnera UAV Raven, kterého jsem měla i možnost řídit. Je až s podivem, jak je důležité dbát na plánování prostoru při výcviku s „Havranem“.

Druhý týden stáže mi byly představeny jednotlivé skupiny štábu, se kterými jsem se podílela na plánování a vedení dokumentace. Musím podotknout, že některé práce, ač se to nezdá, jsou opravdu administrativně náročné. Obrovská část

patří příslušníkům S-4 (skupina Logistiky) a S-5 (skupina plánování).

Druhá polovina stáže již probíhala v trochu jiném duchu. Spolu se studenty současného třetího ročníku modulu Veli- tel průzkumných jednotek jsem byla vyslána na mezinárodní cvičení leteckých návodčích AMPLE STRIKE do Náměště nad Oslavou. Zde jsme ve spolupráci s výkonným praporčíkem roty ochrany vytvářeli různé situace jako OPPOSITE FORCES, na které měla mechanizovaná četa z Přáslavic v součinnosti s letovým návodčím reagovat. Díky tomuto cvičení jsem si uvědomila důležitost součinnosti pozemních sil se vzdušnými a zároveň jsem si mohla vyzkoušet jednu z manažerských funkcí v praxi, a to vedení lidí. Díky pánové.

XI. Hradecké vakcinologické dny 2015

pplk. doc. MUDr.
Jan Smetana, Ph.D.
Foto: Dita Zetochová

Ve dnech 1. – 3. října 2015 pořádala v Hradci Králové Česká vakcinologická společnost ČLS JEP v úzké spolupráci s Katedrou epidemiologie Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany již 11. ročník kongresu Hradecké vakcinologické dny. Záštitu nad kongresem převzal ministr zdravotnictví MUDr. Svatopluk Němeček, MBA a hlavní hygienik České republiky MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.

Tématicky byl kongres již tradičně zaměřen na aktuální situaci a novinky v oblasti očkování dětí a dospělých v roce 2015, očkování v mimořádných situacích, prevenci při cestách do zahraničí a epidemiologii vakcinací preventabilních onemocnění (např. tuberkulóza, pertuse, pneumokoková a meningokoková onemocnění).

Počet účastníků kongresu dosáhl 550 osob. Program byl rozdělen do 11 odbor-

ných bloků a dvou satelitních sympózií. Paralelně s hlavním programem se konalo sympóziium všeobecných praktických lékařů s tematikou zaměřenou na očkování dospělých a prevenci při cestách do zahraničí. V průběhu kongresu zaznělo celkem 53 přednášek a prezentována byla i řada posterových sdělení.

Příští ročník kongresu se bude konat ve dnech 6. – 8. 10. 2016.

Sport mezi kapkami deště

Viktor Sliva

Ta shoda byla velmi nápadná a při ranním zahájení se jí nemohl vyhnout ani rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl: „Vítám vás na tradičním sportovním dni. Tou tradicí se však bohužel stává déšť, který tento den věnovaný sportu stejně jako na jaře provází.“ I proto byl zahajovací proslov rektora-velitele v areálu kasáren Jana Babáka stručný a po krátkých organizačních pokynech se více než šest set studentů, učitelů a zaměstnanců Univerzity obrany za vytrvalého deště rozešlo na jednotlivá sportoviště.

Pouze studenti, kteří se přihlásili do soutěže Strongteam, mohli zůstat na asfaltové ploše, kde proběhl ranní nástup. Tříčlenná družstva se zde utkala v silovém závodě v přemísťování traktorové pneumatiky. Šedesátikilový gumový disk překlápěli k metě vzdálené padesát metrů a poté pneumatiku kutáleli zpět na startovní čáru. Nejlepším týmům se to podařilo v čase krátce přesahujícím jednu minutu.

Nedaleko odtud si svou premiéru jako místo školního fotbalového turnaje odbyla dvě hřiště na nedávno otevřeném rekonstruovaném stadionu. Účastníci turnaje v malé kopané tak nemuseli přejíždět do azylu na sportoviště VUT pod Palackého vrchem. Na opačné straně areálu se s mokřými chytý potýkali lezci na trenažéru Jakub. Pokyny a povzbuzování zde tentokrát zněly nejen v češtině, ale také v angličtině a italštině, protože mezi promoklými lezci byli i účastníci právě probíhajícího týdenního kurzu Defence economics. Větší část zahraničních studentů se

však vypravila na squashové kurty.

Tvrde souborje a bojovnou atmosféru bylo možné zažít na turnaji ve florbalu, který probíhal v tělocvičně na Staňkově ulici. „Ten je fakt dobrej, na toho bacha,“ zní uznale z hloučku studentů momentálně nehrajícího týmu poté, co jejich budoucí protivník vstřelil s přehledem krásnou branku. O vítězství na turnaji v populární hře se utkalo celkem sedm týmů, rozdělených do dvou skupin.

Nepřízeň počasí se neprojevila jen nižší účastí například na trase turistického pochodu, ale také úpravou programu. Zrušen byl tenisový turnaj a cyklistika, stejně jako přetahování lanem, i bez něj ovšem mohly být vyhlášeny výsledky soutěže rot školního pluku, do níž byly zařazeny vybrané disciplíny. Nejvíce bodů získala a zvítězila 6. rota. Jeden z jejich příslušníků převzal z rukou zástupce rektora plukovníka Milana Marka pohár, stejně jako další úspěšní účastníci soutěžních disciplín sychravého sportovního dne.

Pohár rektora Univerzity obrany si znovu odvezli středoškoláci z Vyškova

Viktor Sliva

„Takže za startovní bránou doprava, pak parakotoul ze svahu do dřepu, zase doprava...“ vtipkuje jeden z účastníků nad mapou, v níž je zachycena trať závodu středoškolských studentů O pohár rektora Univerzity obrany. Její v pořadí již sedmý ročník proběhl ve středu 23. září v areálu univerzitních kasáren Jana Babáka v Brně.

Je krátce po deváté hodině a na uměleém povrchu v oblouku běžeckého oválu nově zrekonstruovaného stadionu v areálu kasáren je nastoupeno 23 tříčlenných smíšených hlídek, které do Brna přijely ze tří krajů České republiky, přičemž nejdelší cestu na start závodu měli studenti Gymnázia Příbram. Všechny účastníky přivítal plukovník Petr Hanák, ředitel Centra tělesné výchovy a sportu, jež závod s podporou oddělení vnějších vztahů UO organizačně zajišťuje.

Tradiční vědomostně-dovednostní brannou soutěž tvoří dvě samostatné části. V první studenti absolvují tři kilometrové běžecké okruhy, během každého z nich se zastavují na jednom ze tří stanovišť, kde postupně dokládají své znalosti z branné tematiky, britských reálií a z matematicko-fyzikální oblasti. „Určitě ta poslední,“ odpovídají členové družstva číslo 9 z Gymnázia a SOŠZE Vyškov na otázku, která část testu pro ně byla nejobtížnější. „Díval jsem se, že bych se sem přihlásil,“ vysvětluje pak Jan Haumer jeden z důvodů, proč přijal nabídku k účasti v závodu organizovaném vojenskou vysokou školou: „A budu o tom uvažovat dál,“ dodává.

Před polednem je program přeboru naplněn. Zatímco unavení účastníci odcházejí ochutnat zaslouženou porci vojenského guláše, ve štábu probíhá sčítání bodů, které určuje pořadí jednotlivých hlídek. Ve dvě hodiny odpoledne přebírají zúčastněné týmy upomínkové předměty a tři nejúspěšnější vystupují na stupně vítězů. Ten nejvyšší, stejně jako v loňském roč-

níku, obsazují studenti Gymnázia a SOŠZE Vyškov, konkrétně Natálie Šťastná, Jiří Setinský a David Králík. Opakovaný úspěch zmíněné školy umocňuje i získání třetího místa dalším z vyslaných týmů. Mezi vyškovské hlídky se vklínili pouze zástupci Cyrilometodějského gymnázia a střední školy pedagogické z Brna.

Ceny v zastoupení rektora-velitele předal prorektor pro marketing a vnější vztahy profesor Rudolf Urban. Kromě gratulace nejúspěšnějším a poděkování za účast těm ostatním vyjádřil i naději, že se někteří závodníci znovu objeví při nástupu na univerzitních sportovištích, tentokrát však již v barvách vojenské vysoké školy.

Pojmy z nového občanského zákoníku IX

Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

V minulém příspěvku jsme si podrobně vysvětlili pojem služebnosti, které jsou společně s reálnými břemeny zařazeny v novém občanském zákoníku pod názvem Věcná břemena. I když reálná břemena mají se služebnostmi řadu společného, tak mezi nimi existují zásadní odlišnosti. A právě na tato specifika reálných břemen se dnes blíže podíváme.

Reálná břemena stejně jako služebnosti představují ve své podstatě částečné omezení vlastnických práv jedné osoby, které slouží ku prospěchu osoby druhé. Zatímco pro služebnosti je příznačná pasivní povinnost, tzn. něco strpět nebo se něčeho zdržet, reálná břemena charakterizuje aktivní povinnost, tzn., že vlastník věci musí oprávněné osobě něco dávat nebo v její prospěch něco konat. Pro vlastníka věci tak může z reálného břemena vyplývat povinnost např. poskytovat oprávněné osobě část úrody, která se urodila na jeho pozemku, nebo udržovat studnu pro jinou oprávněnou osobu. V případě reálných břemen tedy jde o daleko výraznější zásah do vlastnické svobody, než je tomu u služebnosti.

Reálným břemenem lze zatížit pouze věc, která je zapsaná ve veřejném seznamu, např. v katastru nemovitostí. Pro totéž reálné břemeno lze zatížit i několik věcí (tzv. vespolné reálné břemeno).

Zákon rozlišuje celkem čtyři způsoby zřízení reálného břemene, kterými jsou:

- a) smlouva,
- b) pořízení pro případ smrti, tj. závěť, dědická smlouva a dovětek,
- c) zákon,
- d) rozhodnutí orgánu veřejné moci.

U reálných břemen zřizovaných právním jednáním [tedy v případech uvedených pod písmeny a) a b)] vzniká reálné břemeno k věci až jeho zápisem do veřejného seznamu.

Zřízení reálného břemena může být provedeno na dobu určitou nebo bez časového omezení. Pokud se reálné břemeno zřizuje jako časově neomezené, musí být zřízeno pouze jako vykupitelné a podmínky, na základě kterých se může vlastník

věci vyvázat z povinnosti aktivního jednání vůči oprávněnému, a to tím, že vykoupí reálné břemeno (vyplatí náhradu), musí být předem určeny již při jeho zřízení.

V případě, že nebude ze strany vlastníka věci plněno, přemění se právo z reálného břemene oprávněnému automaticky na právo na peněžitou náhradu, kterou lze vymáhat i výkonem rozhodnutí nebo exekucí na zatíženou věc. Jestliže reálné břemeno záleží v opakovaném plnění, může být zadržena dávka nebo její náhrada požadována jak po osobě, za jejíhož vlastnického práva dávka dospěla, tak od přítomného vlastníka, avšak jen z věci reálným břemenem zatížené.

Vlastník zatížené věci (povinný z reálného břemene) se musí zdržet veškerého jednání, kterým by se zatížená věc zhoršila k újmě oprávněné osoby z reálného břemene. Pokud nedostačuje věc reálnému břemeni z viny jejího vlastníka nebo pro nedostatek, který vyjde najevo teprve později, tou měrou, jak se mělo při jeho zřízení za to, napraví vlastník tento stav složením jistoty nebo jinak, aby osoba oprávněná z reálného břemene neutrpěla újmu.

K zániku reálného břemena dochází ze stejných důvodů jako u služebnosti, tj. trvalou změnou, pro kterou služebná věc již nemůže sloužit panujícímu pozemku nebo oprávněné osobě, rozhodnutím soudu o zrušení reálného břemena, dohodou stran a uplynutím doby, na kterou bylo reálné břemeno zřízeno.

Praktické využití reálného břemena lze spatřovat např. v jeho zajišťovací funkci, kdy se daný pozemek zatíží reálným břemenem, které zaváže vlastníka pozemku platit oprávněné osobě (věřiteli) určitou částku - pozemkovou rentu.

Zvýšení platů občanským zaměstnancům

Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Již třetím rokem si občanští zaměstnanci mohou v podzimním vydání Listů Univerzity obrany přečíst informaci o tom, že na svojí výplatní pásce budou mít uvedenou zase o něco vyšší částku, než tomu bylo doposud.

Tentokrát se jedná o přidání v důsledku zvýšení objemu finančních prostředků na platy o 3 procenta, které se poprvé projeví ve výplatě za měsíc listopad 2015.

Tříprocentní zvýšení platů by se mělo na základě dohody předsedy vlády, ministra financí a odborářů promítnout do tarifních platů, což bylo následně schváleno i vládou při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016. I když odbory (tedy i Českomoravský odborový svaz civilních zaměstnanců armády) se snažily dosáhnout tříprocentního růstu výdělků už od října či ještě vyššího přidání od listopadu, bohužel tyto návrhy nebyly zástupci vlády akceptovány. Přesto i tříprocentní zvýšení platů lze považovat v tomto okamžiku za úspěch.

Při prosazování zvýšení platů vycházely odbory ze skutečnosti, že česká ekonomika úspěšně roste a že i poslancům, ministrům a dalším ústavním činitelům se

od ledna příštího roku zvednou platy více než o tři procenta.

Kromě zvýšení platů se odborářům podařilo také přesvědčit vládu, aby byl (sice až) od příštího roku zvýšen základní příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb o půl procenta, tj. na 1,5 procenta. Zvýšení základního přídělu do tohoto fondu o půl procenta představuje v podmínkách České republiky další zatížení státního rozpočtu o částku přibližně 670 milionů korun.

Z předchozího textu je jednoznačně patrné, že velice důležitý podíl na zvýšení platů zaměstnanců veřejného sektoru, tedy i občanským zaměstnancům Univerzity obrany, mají odbory. Bez jejich existence a činnosti bychom se stěží dočkali takové péče o růst odměny za námi vykonávanou práci. Proto by se každý z nás měl zamyslet nad svým osobním vztahem k odborové organizaci, aby i v budoucnu měl kdo hájit práva a oprávněné zájmy zaměstnanců.

MEDEX 2015 – Nácvik činností na místě hromadného neštěstí

kpt. Bc. Jan Krutiš
Foto: Dita Zetochová

Ve dnech 17. a 18. září 2015 proběhl na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové nácvik zdravotnických činností na místě hromadného postižení zdraví, který byl určen pro studenty 4. ročníku Vojenského všeobecného lékařství a Vojenské farmacie. Cílem nácviku bylo seznámit studenty se zásadami poskytování zdravotní péče na místě události, kde došlo k poranění velkého počtu osob. Takovéto situace nastávají v poslední době čím dál častěji.

Může za to zejména zhoršená bezpečnostní situace ve světě, ale ne vždy se musí jednat o bezpečnostní incidenty. Také ČR má své zkušenosti s „hromadným neštěstím“. Vzpomeňme např. na vlaková neštěstí, nehody autobusů apod. Zdravotnická služba AČR se setkává s větším počtem raněných i v Afghánistánu, kde působí např. polní chirurgický tým.

Postup při ošetřování velkého počtu raněných na místě události má svá specifická pravidla. Zjednodušeně by se to dalo interpretovat následovně: „Do the most for the most.“ Tedy, „udělej maximum možného pro většinu“. Hromadné postižení zdraví nastane tehdy, pokud počet raněných (nebo jinak postižených) přesahuje kapacity lidských i technických zdrojů na místě události.

Nácvik byl rozdělen na teoretickou a praktickou část. Studenti strávili půl dne na základně Zdravotnické záchranné služby (ZZS) Královéhradeckého kraje, kde se seznámili s organizací zdravotnické pomoci od příjezdu první posádky ZZS až po transport raněných do cílových zdravotnických zařízení. Záchranná služba připravila několik stanovišť, kde se rozebírala problematika všech činností na místě hromadného postižení zdraví. Zajímavou zkušeností byla práce na тренаžeru, kde se studenti virtuálně přenesli

na místo hromadného postižení zdraví a měli za úkol najít a vytrídít raněné podle závažnosti jejich stavu, aby mohli být následně ošetřeni a transportováni. Prakticky si vyzkoušeli činnost první posádky na místě události, tedy co nejlépe vyhodnotit situaci a podat strukturované hlášení na Krajské zdravotnické operační středisko ZZS. Vyzkoušeli si práci vedoucího zdravotnické složky, který řídí veškerou zdravotnickou pomoc na místě události, dále činnost třídící, léčebné a odsunové skupiny. Důležitá byla také práce s dokumentací, která je nedílnou součástí při ošetření velkého počtu osob. Poděkování tedy patří hradecké záchranné službě, která připravila velmi záživné dopoledne pro naše studenty.

Katedra urgentní medicíny a všeobec-

ného lékařství FVZ věnovala medikům celý jeden den na to, aby si prakticky procvičili zásady vyšetření a ošetření pacienta s traumatem. Teprve po absolvování tohoto nácviku a školení na záchranné službě mohli své nově nabitě vědomosti a zkušenosti zúročit u fiktivního hromadného neštěstí. K tomuto účelu bylo namaskováno profesionálními maskery 20 studentů Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany z Moravské Třebové. Studenti FVZ následně utvořili dvojice, které měly za úkol raněné vytrídít, barevně označit a provést život zachraňující výkony. Každé dvojici byl přidělen jeden instruktor, který sledoval a na konci vyhodnotil jejich počínání na místě hromadného postižení zdraví. K dokreslení celkové situace přispěli samotní ranění, kteří svými hereckými výkony (hlasité nařikání, stříkající krev, zmatené pobíhání mezi raněnými, dožadování se přednostní péče, hledání svých příbuzných mezi přeživšími a mrtvými) nepřestávali zaměstnávat záchranáře na ploše. Ale to se v reálných situacích opravdu děje a studenti tento způsob výuky hodnotí vždy velmi pozitivně.

Desátnice Klára Řečinská na Armádních světových hrách v Jižní Koreji

Des. Klára Řečinská

Ve dnech 2. – 11. října se v jihokorejském Mungyeongu konaly 6. Armádní světové hry. Jako jediná česká zástupkyně nastoupila do závodu ve vojenském pětiboji studentka Fakulty vojenského zdravotnictví desátnice Klára Řečinská.

Zahájení armádních her

Let do Jižní Koreje trval asi devět hodin a s časovým posunem, který činil plus sedm hodin, jsem bojovala celý první týden. Počasí nám vyšlo skvěle, kromě asi dvou dnů, kdy přišlo, bylo krásně. Slunce v Koreji je dost ostré, a proto byly sluneč-

ní brýle a kšiltovka nezbytností. Hlavně při hodů granátem, který probíhal ráno. Sami Korejci nosí obrovské kšiltky a mladí často dioptrické brýle.

Jídlo měli pořadatelé dobře zajištěné a každý si přišel na své. Převládala

Maskoti her

Přespolní běh

chutná asijská kuchyně, ale i tak jsme se všichni po dvou týdnech již těšili na české „knedlo-vepřo-zelo“.

Na ubytovací prostory si nemůžu stěžovat, jen mě překvapily velmi časté a přísné kontroly při vstupech do areálu. Z jídelny na můj pokoj jsem prošla celkem třemi.

Co se týče závodů, ty byly po organizační stránce perfektně zvládnuté. Nevyskytly se žádné časové prodlevy a vše probíhalo dle plánu. Sportoviště byla také na sto procent připravena. Jediný problém byl s nedostatečným množstvím rozhazovacích stavů na granát.

Samotný závod neprobíhal úplně podle mých plánů. Hned střelba (střílí se na 300 metrů z velkorážné pušky, 10 ran za 10 minut, poté 10 ran za minutu) se mi kvůli nezkušenosti a nervozitě ze startu na větších závodech nevydařila. Na překážkové dráze NATO jsem také díky pádu na jedné z posledních překážek ztratila pár cenných bodů. Další tři disciplíny z pětiboje již vycházely o moc lépe. Na překážkové dráze v padesátimetrovém bazénu padl osobní rekord a stejně tak i o den později v hodu granátem. Se závěrečným během jsem také spokojená. Celkově jsem byla třicátá osmá a mezi nováčky, což je zvláštní kategorie pro první rok soutěžící závodníky, šestá. Dosáhla jsem 4520 bodů, což je můj druhý nejlepší výsledek vůbec a zároveň limit na příští mistrovství světa, které se uskuteční v Rakousku.

Klára Řečinská na letošním přeboru resortu MO

Po závodech pro nás byly připraveny výlety po místních památkách. A večer vždy kulturní program. Měli jsme možnost podívat se i po místních obchodech. Domů jsem si jako suvenýr dovezla vyhlášené korejské víno a třínohého plyšového ptáčka, který byl maskotem her.

Korejci jako národ jsou milí a přívětiví, ale zároveň také striktní v dodržování předpisů a pravidel. K diskusi nebo

smlouvání není moc prostoru. Měla jsem možnost si toto mnohokrát ověřit v praxi, protože s organizací pomáhalo 40 000 dobrovolníků a vojáků. Na šestých armádních hrách startovalo celkem 8700 závodníků ze 110 států.

Já osobně jsem z této skvělé sportovní zkušenosti a zároveň životního zážitku nadšená.

Zapomenutá součást druhého odboje

Ing. Pavel Zona, Ph.D.

Historie a tradice patří neodmyslitelně ke každé armádě. Historie a tradice našich ozbrojených sil jsou opravdu bohaté. Armáda České republiky navazuje na starší i novodobou historii a tradice. Jde především o působení našich legií za první světové války a jejich úlohu při vzniku a budování československého státu, účast našich vojáků na bojích proti nacismu za druhé světové války, jejich účast ve třetím protikomunistickém odboji i působení příslušníků ozbrojených sil v mezinárodních operacích v posledních desetiletích.

Katedra vojenského umění Fakulty vojenského leadershipu řeší projekt rozvoje organizace s názvem: „*Možnosti využití vojenské historie v přípravě studentů Univerzity obrany k formování požadovaných osobních vlastností na příkladech významných osobností druhého a třetího odboje*“. Cílem projektu je analyzovat a posoudit možnosti využití poznatků vojenské historie v přípravě vojenských profesionálů a navrhnout systém jejího praktického využití k formování požadovaných osobnostních vlastností na příkladech významných osobností druhého a třetího odboje. V průběhu řešení projektu se ukázalo, že především v oblasti druhého odboje je řada bílých míst. Některá bojiště a osobnosti spjaté s bojem proti fašismu za svobodu a demokracii, zůstávají polozapomenutá, mimo zájem historiků a to i vojenských. Jedním z nich je bývalá Jugoslávie a podíl Čechů na boji proti německé okupaci v rámci 1. československé partyzánské brigády Jana Žižky z Trocnova.

Češi přicházeli do oblasti Slavonie od konce 18. století. Město Daruvar je tak již dvě století centrem české menšiny v Chorvatsku. S rozpadem Rakousko-Uherska bylo přistěhovalectví Čechů a Slováků na území nově konstituovaného Království Srbů, Chorvatů a Slovinců (SHS) prakticky ukončeno. Podle statistických údajů z roku 1900 bylo v krajích

dnešního Chorvatska usídleno 31 888 Čechů (téměř 3% obyvatelstva). Některé neoficiální údaje hovoří až o 60 000 příslušníků české národnosti v meziválečné Jugoslávii. Je zajímavé, že velké procento z nich mělo v meziválečném období československé státní občanství. V období let 1938 a 1939 se naši krajané v Jugoslávii podíleli na pomoci uprchlíkům z okupovaného Československa, případně se připojili k těm, kteří odcházeli bojovat proti nacistickému Německu přes Jugoslávii do Francie nebo na Střední východ.

V dubnu 1941 byla i samotná Jugoslávie okupována Německem a na jejím území bylo zřízeno několik správních útvarů, které byly více či méně závislé na Německu nebo fašistické Itálii. Daruvar se stal součástí Nezávislé državy Hrvatska (Nezávislého státu Chorvatsko). Jeho vláda velmi brzy ztratila podporu obyvatelstva, což se projevilo postupným nárůstem partyzánského hnutí. Vzhledem k vazbám na „starou vlast“ (rozdělené a částečně okupované Československo) a represím ze strany chorvatského ustašovského režimu se významná část obyvatelstva Slavonie české a slovenské národnosti postupně zapojila do protifašistického odboje. Počty příslušníků protifašistických oddílů narůstaly, což vedlo ke vzniku 1. slavonské (12. chorvatská) brigády, jejíž součástí byl od 3. 5. 1943 i 1. československý prapor, který byl přemístěn na Daruvarsko – tedy do prostoru s největší koncentrací Čechů a Slováků. Věhlas, který získal v bojích proti nepřítelům, vzbudil u krajanů zájem zapojit se do protifašistického boje. Počty praporu se zdvojnásobily a bylo možno přistoupit k formování brigády, která vznikla na základě rozkazu č. 16 štábu VI. sboru ze dne 26. 10. 1943. Nesla název 1. československá partyzánská brigáda Jana Žižky z Trocnova v Jugoslávii. Postupně se rozrostla na útvar o téměř 1200 vojáků. Celkem jí prošlo asi 3400 našich krajanů, z toho jich téměř 300 padlo a dalších několik set bylo raněných.

Dnes se k české národnosti v samotném městě hlásí asi jedna pětina z celkových 12 000 tisíc obyvatel. Funguje zde česká škola, školka, Český svaz a Český dům, místní střední škola má české třídy. Příslušníci Katedry vojenského umění předali ředitelce české školy asi 30 dětských knih do školní knihovny jako dar katedry. Škola je sice velmi bohatě dotována výpočetní a audiovizuální technikou, ale to není dítěti to nejbližší – na obrázkovou dětskou knihu se zapomíná.

Archiv brigády je uložen v Českém domě v Daruvaru. Řešitelskému kolektivu

Budova, ve které je uložen archiv 1. československé brigády v Jugoslávii

Zleva Ing. Pavel Zona, Václav Herout – správce archivu a prof. František Hanzlík

zmíněného projektu se podařilo navázat kontakt s jeho správcem PhDr. Václavem Heroutem. Bylo jim umožněno prostudovat, analyzovat a zdokumentovat jeho podstatnou část. Z předběžného hodnocení získaných materiálů (dokumentů, fotografií, map atd.) je evidentní, že boje našich krajanů v období druhé světové války proti německým okupantům v Jugoslávii jsou neprávem opomíjenou a velmi významnou součástí druhého odboje. Velitel československé brigády Josef Růžicka, který padl v boji 7. února 1945, se stal právem hrdinou Jugoslávie. Po zásluze proto patří do galerie takových osobností druhého odboje jako byli František Peřina, František Fajtl, Otakar Jaroš nebo Karel Klapálek, jejichž jména jsou všeobecně známa. Lze ale připomenout i další velitele brigády, ať to byl Vojáček Taras, Josef Kubíček, Josef Hanzl a další.

Dosud prostudované a analyzované dokumenty zároveň ukazují další rozměr zkoumané problematiky. Jsou to nejen vlastní bojové akce v podstatě gerilových útvarů v týlu protivníka, které tvořily jen velmi malé procento aktivit, ale především formy koexistence s civilním obyvatelstvem, způsoby zásobování, doplňování a výcviku atd. Za zmínku stojí také kontinuálně vedené informační operace, civilně vojenské spolupráce při správě dobytých území nebo edukační činnost v rámci jednotek brigády.

Znovu se tak ukazuje, že studium historie je nezbytnou součástí přípravy vojáků, studentů Univerzity obrany a velitelského sboru AČR. Studium dokumentů daruvarského archivu tak umožní naplnit některé dílčí cíle projektu „Možnosti využití vojenské historie v přípravě studentů

Univerzity obrany k formování požadovaných osobních vlastností na příkladech významných osobností druhého a třetího odboje“, ale může být dobrým odrazovým můstkem pro projekty připravované v oblasti vojenského umění.

Základní škola v Končenicí nese jméno velitele 1. čs. brigády v Jugoslávii Josefa Růžicky

Já se strašně rozbřečela

Věznům bez soudu byla i matka dvou malých dětí

Jan Kux

Jména, jen jména, zase jen jména na pomnicích se propadají v zapomnění, pomijivá lidská paměť je vrtkavá a historická fakta se o každou další generaci rozplývají až v postupné nic a nakonec zůstávají alespoň jména na těch pomnicích. A každé má svůj neradostný příběh ...

Já se strašně rozbřečela a přitiskla jsem se k mamince, s tím, že ji nikam nepustím! Ten velící gestapák, jak jsem se později dozvěděla, kdo to byl, se mne pokoušel pohladit po hlavě a já ho v mžiku chytila za ruku a kousla ho do zápěstí, až mu na ní vyskočila kapka krve. Němec zařval na tatínka: „Rychle si toho urvance odveďte, nebo ho vezmeme také s sebou!“ Tatínek mě okamžitě odvedl a zlobil se se mnou. Ale já se nemohla utížit. Pořád jsem křičela: „Maminko, maminko!!!“

Stejnou situaci, která nastala dne 17. září 1942, popisuje vzpomínaná matka dcerky takto: „Do vězení jsem šla za mámu, která krátce před zatýkáním dne 25. srpna 1942 zemřela. Gestapáci museli přece splnit počet zatýkaných osob! Nedbali protestu mého manžela ani pláče dvou malých dětí. Na čtyřletou dcerku, která volala maminko, nejezdí s nimi a buď doma, zařval gestapák, neví a drž hubu, chlapec měl teprve jeden rok a zrovna měl příušnice a také plakal. Neřekli mně ani otci Antonínu Macenauerovi, kterého odvezli zároveň se mnou, proč nás zatýkají a ani kam nás odvázejí. Jen jsme tušili, že je to kvůli tomu, že můj bratr Antonín, poručík letectva, který bydlel společně s námi, odešel tajně dne 1. 7. 1939 do ciziny.“

Bratr se jmenoval Antonín Macenauer (1914–1984). A veškeré informace k sepsání této stati mi rád předal Ctirad Macenauer (1949) ze Sokolnic. V knize Rytíři nebes se o Antonínovi píše, že je rodák ze Šlapanic. Narodil se v roce, kdy byla vyhlášena první světová válka. A jeho otec v ní bojoval! Vystudoval vojenskou školu v Hranicích, kde ho učil i náš pozdější armádní generál Ludvík Svoboda. Slavnostně byl ze studia letecké vojenské akademie vyřazen v roce 1938 v hodnosti poručíka. Už 15. 3. 1939 byl demobilizován, jako můj otec. Dne 1. 7. 1939 se mu konečně podařilo na druhý pokus přejít hranice do Polska. Po různých peripetiích se dostal do francouzské cizinecké legie, když se z Gdyně lodí dostal do Francie. Už zde bojoval v bombardovacím letectvu proti Němcům, kteří záhy obsazovali francouzské území. Po okupaci této země odešel do Anglie a účastnil se letecké bitvy o Británii. Působil v operační činnosti v bombardovací peruti. Pak pomáhal ve výcviku pilotů v Kanadě a v dalších jednotkách. Válku skončil jako kapitán s řadou vyznamenání. Domů se vrátil 22. srpna 1945 a do konce roku byl povýšen na majora. Později na podplukovníka. Do důchodu odešel v roce 1974 jako technický pracovník. Za celý svůj život absolvoval 3230 letů.

V té válečné době, době strachu a násilí, které plodilo zase jen násilí a krutosti do té doby lidstvem nevidané, se však muselo žít!

„Dva gestapáci v civilu spolu s českým četníkem provedli nejdříve prohlídku našeho bytu. Nejvíce je zajímala ložnice, všechno zpřeházeli i ve vedlejším pokoji i celém domě. Nenašli nic, co by vyvracelo naše původní tvrzení, že o bratrovi nic nevíme. Mohli jsme si vzít jen jedno rezervní prádlo a jednu deku. Pak mne a otce odvezli krytým nákladákem do Šlapanic. Tam již byly soustředěny další ženy ze Sokolnic paní Psotová, Janková, Horáková a další lidé z okolních obcí. Nákladák po krátké jízdě zastavil před Právnickou fakultou v Brně. Po vystoupení za řevu gestapáků nás rozdělili do dvou skupin. Ženy a muže zvlášť. Museli jsme vyplnit policejní přihlášky a pak začaly jednotlivé, dlouhé mučivé výslechy. Snažili se najít rozpory ve výpovědi táty a mé a všechny otázky se točily kolem pobytu bratra v zahraničí. Až do 23 hodin nás trápili výslechy a dokonce se gestapáci střídali, aby nás více fyzicky zdeptali, když byli délkou výslechu unaveni. Vyhrůžky, násilí, řev a hrozby fyzickou likvidací byly součástí tohoto zruďného „divadla“, v němž hráli hlavní roli nadlídé tzv. Třetí říše, přesto se od nás nic nedozvěděli! Pak, nás ženy, gestapáci odvezli do vězení, které bylo v Brně na ulici Cejl. Na palandu jsme se dostaly psychicky utýrané a doslova zničené, až hluboko po půlnoci. Avšak spát jsme stejně z rozrušení i z množství štěnic v cele nemohly. Tátu odvezli do vězení v Kounicových kolejích. Ráno pak výslechy pokračovaly se stejným nasazením vyslychajících zuřivců, ale i se stejným výsledkem! Psychicky zdeptanou mne pak v odpoledních hodinách spolu s dalšími ženami odvezli do lágru ve Svatobořicích. Říkali mu internační, avšak byl to koncentrační tábor. Tátu, jak jsem se později dozvěděla, čekal koncentrační tábor Osvětim. Již jsem ho nikdy neviděla. Utrápili ho tam k smrti. Zemřel v lednu 1943, když přežil boje na frontách 1. sv. války. Já měla štěstí, když jsem byla dne 29. ledna 1943 z lágru propuštěna domů. Ale to už táta nežil!! Jednoho poslali na smrt, mne farizejsky a „lidumilsky“ poslali nemocnou domů!!

Květoslava Blahoňovská byla internována v nejkřutějším období, které ve Svatobořicích prožívali všichni zatčení a bez soudu věznění političtí vězňové. Tolik ve stručnosti ze vzpomínky Květoslavy Blahoňovské (1912) rozené Macenauerové.

Proces právního oduznání Mnichovské dohody a generál Charles de Gaulle

Mgr. Jan Jandl

Ten krátký dokument o čtyřech stránkách, který tak významně poznamenal osud našeho státu ve 20. století, měl preambuli, 8 odstavců a 3 dodatky a na konci poslední strany se skvěly podpisy čtyř ministerských předsedů – Německa (A. Hitler), Itálie (B. Mussolini), Velké Británie (N. Chamberlain) a Francie (É. Daladier).

Tyto čtyři stránky tzv. Mnichovské dohody z 29. září 1938 fakticky pohřbily první Československou republiku a spolu s ní na několik desetiletí i demokratický vládní systém v naší zemi. Německu byla vynuceně odstoupena rozsáhlá pohraniční území ČSR s důležitým průmyslem, nerostnými surovinami i vojenskými pevnostmi. A to vše za okolností, kterým by ještě před pár lety nikdo nevěřil, smlouvy – nesmlouvy, spojenci – nespojenci.

Dnes si již nedovedeme představit nezáviděníhodné rozhodování, kdy v šibeniční lhůtě doslova několika hodin československá vláda a prezident republiky Edvard Beneš musely rozhodnout o budoucnosti státu bez možnosti odvolání se. Za poslední čtvrt století svobodných poměrů naši političtí ani vojenská představitelé nemuseli nikdy řešit takové dilema, jakým bylo na konci září 1938 rozhodování o přijetí či odmítnutí Mnichovské dohody.

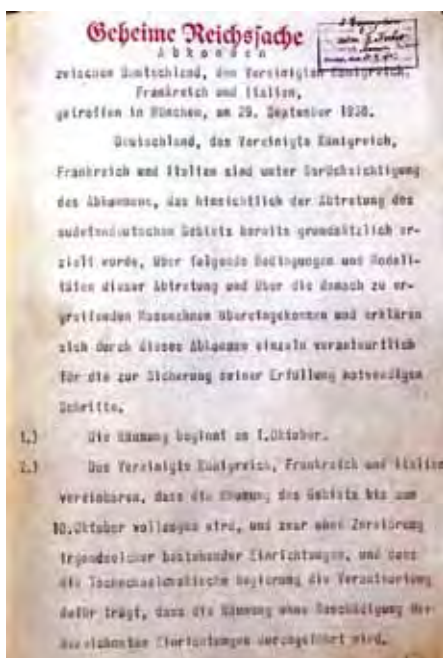
V následujících válečných letech se program oduznání Mnichovské dohody a obnovení Československa v jeho původních předmnichovských hranicích stal jedním z hlavních bodů programu v rámci tzv. „druhého národního protinacistického odboje“ a prezidenta E. Beneše i československou exilovou vládu to stálo nemálo diplomatického úsilí.

Spojenecké velmoci Francie a Velká Británie však zpočátku neměly zájem své mnichovské postoje vůči Československu jakkoliv revidovat či přehodnocovat. V jejich očích byla až do vypuknutí druhé světové války Mnichovská dohoda právoplatně uzavřenou mezinárodní smlouvou, přestože byla uzavřena proti vůli, v neprospěch a bez účasti zástupců ČSR a navíc nebyla nikdy československým parlamentem oficiálně ratifikována. Československé odbojové hnutí, reprezentované prezidentem E. Benešem a exilovou vládou v Londýně i domácím odbojem v okupované vlasti, naopak považovalo Mnichovskou dohodu za od počátku v rozporu s platnou československou ústavou a československým právním řádem, neboť byla Československu vnucenou pod hrubým diplomatickým nátlakem a hrozbou vojenské agrese. Z toho vyplýval také právní

dr. Edvard Beneš - za 2. světové války exilový prezident ČSR

jích signatářů, ale aby byla vyhlášena její úplná nulita, znamenající, že byla od počátku neplatnou právní normou. Příhodné podmínky k postupnému anulování Mnichovské dohody nastaly až po nástupu nové britské vlády v čele

Úvodní strana německého textu Mnichovské dohody

Spojenecké velmoci Francie a Velká Británie zpočátku neměly zájem své mnichovské postoje vůči Československu jakkoliv revidovat či přehodnocovat.

ní požadavek československé politické reprezentace na kontinuální existenci a trvání ČSR v jejích původních, předmnichovských hranicích, která nebyla narušena a zpochybněna ani Mnichovskou dohodou a Vídeňskou arbitráží v roce 1938, ani nacistickou okupací českých zemí, vytvořením klerofašistického Slovenského štátu a maďarskou okupací Podkarpatské Rusi v roce 1939.

Československá exilová vláda předložila požadavek, aby Mnichovská dohoda byla nejen zrušena ze strany je-

s Winstonem Churchillem v květnu 1940. Na půdě Velké Británie, která zůstala během války jediným ostrovem svobody a protinacistického vzdoru v Evropě, našly za války svůj azyl politické reprezentace okupovaných evropských států, včetně Československa. Dne 30. září 1940 W. Churchill ve svém rozhlasovém projevu v BBC prohlásil, že „vláda Jeho Veličenstva považuje Mnichovskou dohodu za neplatnou, protože byla zničena nečestnými muži v čele Německa“ (myšlena německá okupace ČSR v břez-

Příhodné podmínky k postupnému anulování Mnichovské dohody nastaly až po nástupu nové britské vlády v čele s Winstonem Churchilllem v květnu 1940.

nu 1939). Toto prohlášení bylo později podepřeno dopisem britského ministra zahraničních věcí Anthony Edena, předaným 5. 8. 1942 ministru zahraničních věcí československé exilové vlády Janu Masarykovi se stanoviskem, že Velká Británie se nebude cítit vázána touto dohodou při jednáních o poválečném uspořádání Evropy a stanovení nových hranic evropských států.

Zcela jednoznačné stanovisko zaujala politická reprezentace Francie - exilové odbojové hnutí Svobodná Francie, reprezentované generálem Charlesem de Gaullem. Tento generál a poválečný francouzský prezident se stal za druhé světové války ztělesněním francouzského hnutí odporu proti hitlerovskému Německu a německé okupaci své vlasti. Sám měl potíže s tím, aby jeho exilová vláda byla Spojenci uznána jako právoplatná vláda Francie, místo Pétainovy kolaborantské vlády se sídlem ve Vichy. U příležitosti čtvrtého výročí Mnichovské dohody generál Charles de Gaulle jako předseda Francouzského národního výboru (exilové vlády) zaslal 29. září 1942 dopis předsedovi československé exilové vlády v Londýně Janu Šrámkovi, jehož hlavním poselstvím bylo sdělení: „Francie považuje Mnichovskou dohodu a vše, co z ní vyplývalo, za zrušenou a neplatnou od samého počátku“. Toto prohlášení následně potvrdila i Prozatímní vláda Francouzské republiky dne 22. srpna 1944. Československá exilová vláda byla následně mezi prvními zeměmi, které diplomaticky uznaly prozatímní vládu generála de Gaulla, což svědčilo o mimořádných vztazích, které udržovala československá politická reprezentace s Francií.

Těmito diplomatickými vztahy za války byl položen základ budoucích vztahů mezi předválečnými spojenci Československem a Francií. Bohužel, poválečná realita studené války a ideologicky rozdělené Evropy postavila oba tyto státy na opačnou stranu pomyslné barikády, kde rozhodující postavení jako supervelmoci zaujaly Spojené státy americké a Sovětský svaz. I v rámci tohoto mezinárodního uspořádání však zcela nezanikly přátelské vztahy mezi demokratickou Francií a komunistickým Československem. Důkazem toho byla státní návštěva komunistického předsedy vlády Josefa Lenárta ve Francii v roce 1967 a o tok později prezident Ch. de Gaulle odsoudil sovětskou agresi do Československa.

Na závěr je třeba ještě dodat, že koncem války a v poválečných letech Mnichovskou dohodu prohlásily za neplatnou i další státy a mezinárodní organi-

zace – Itálie (1944), Mezinárodní soudní tribunál v Norimberku (1946), Německá demokratická republika (tzv. Východní Německo 1950), Organizace spojených národů (1968), Spolková republika Německo (tzv. Západní Německo 1973), Spolková republika Německo (tzv. Sjednocené Německo 1992, 1997). Všechny tyto smlouvy a dohody převzala do svého právního řádu po roce 1993 i samostatná Česká republika jako nástupnický stát bývalého Československa.

Jan Masaryk - za 2. světové války ministr zahraničních věcí čs. exilové vlády

Generál Charles de Gaulle (1890–1970)

V letošním listopadu si připomínáme významná výročí narození i úmrtí tohoto francouzského generála a státníka. Narodil se 22. listopadu 1890 v severofrancouzském městě Lille. Jako poručík bojoval již v první světové válce, v meziválečném období se věnoval i publicistické činnosti. Za jeho nejvýznamnější dílo je považována esej „O válečném řemesle“, kde kritizuje defenzivní strategii francouzské armády ve vztahu k Německu. Po porážce Francie v červnu 1940 odjel generál Ch. de Gaulle do Londýna, kde vytvořil exilovou politicko - vojenskou reprezentaci Svobodná Francie. Jeho hlavním úkolem byl boj proti nacistickým okupantům, osvobození Francie a její návrat mezi respektované evropské i světové velmoci. Toto období své činnosti poutavě popsal ve svých „Válečných pamětech 1940 – 1944“, které vyšly i v českém překladu.

Po osvobození Francie stanul Ch. de Gaulle v čele Prozatímní francouzské vlády, v roce 1946 se však stáhl z politického života pro nesouhlas s návrhem nové republikánské ústavy, která dávala hlavní moc parlamentu a politickým stranám, zatímco prezidentovi jako hlavě státu přisoudila pouze protokolární úlohu. Za politické krize na jaře 1958 se de Gaulle vrátil do čela Francie nejprve jako předseda vlády, koncem téhož roku je zvolen novým francouzským prezidentem. Nová, v lidovém referendu schválená ústava tzv. 5. Francouzské republiky (dodnes platná), vytváří zcela nový ústavní systém, který je v učebnicích politologie označován jako „poloprezidentský“ či „gaullismus“. Jako hlava státu se silnými ústavními pravomocemi de Gaulle modernizuje Francii ve všech směrech, sebevědomou zahraniční politikou ji znovu vrací na světovou scénu jako uznávanou ekonomickou i vojenskou velmoc. Za svého prezidentství (1959 – 1969) zahájil proces dekolonizace francouzských kolonií, úspěšně přežil několik vážných pokusů o atentát na svoji osobu. Dne 27. dubna 1969 de Gaulle jako téměř 79letý abdikoval a následně 9. listopadu 1970 umírá. Dle svého přání se místem jeho posledního odpočinku stal prostý vesnický hřbitov v Colombey les deux Églisés.

V Paříži je zastihla noc

PhDr. Vít Pospíšil

Moravská galerie v budově Místodržitelství na Moravském náměstí vystavuje do 10. 1. 2016 projekt Galerie výtvarného umění v Chebu a Moravské galerie v Brně ve spolupráci s Národní galerií v Praze. Výstava nazvaná Zastihla je noc mapuje dosud neznámou kapitolu česko-francouzských vztahů ve výtvarném umění a prezentuje díla českých umělců, kteří prožili druhou světovou válku ve Francii.

Francie byla od poloviny 19. století až do konce třicátých let 20. století vyhledávaným cílem českých výtvarných umělců. Umělce přitahovala kosmopolitní atmosféra Paříže, bohaté muzejní sbírky, významné osobnosti, udávající umělecké trendy. Čerpali tu inspiraci, poznávali nejnovější umělecké směry, snem každého z nich bylo uspořádat výstavu, získat uznání pařížské kritiky a v Paříži se prosadit. Některým se to podařilo a v Paříži se usadili. Malíř Jaroslav Čermák po úspěchu svých obrazů na výstavě pařížského Salonu se dává do služeb republikánské opozice proti vládě Napoleona III. a pašuje do Francie zakázané knihy Victora Huga. Alfons Mucha na konci 19. století vytváří v republikánské Paříži nový výtvarný styl Art Nouveau, ve střední Evropě známý pod jménem secese. V Paříži usazení umělci shromažďují kolem sebe naše výtvarníky a literáty, neboť Francie na rozdíl od rakousko-uherské říše byla tehdy oázou svobody a naděje podporující sen o samostatném českém státě. Vzorem bylo už v Čermákově době osamostatnění Belgie roku 1830. Za zlatý věk česko-francouzských vztahů je považováno období mezi dvěma světovými válkami. Francie se stává nejbližším spojencem nově vzniklého Československa a francouzští důstojníci budují československou armádu. Paříž je líhní uměleckých směrů, udávajících budoucí trend, a soustřeďuje na 20 tisíc umělců z celého světa. Jezdí tam načerpat atmosféru, aby doma mohli tvořit umění nového státu.

Adolf Hoffmeister

pagačních akcí, majících za cíl upozornit na tragický osud Československa. Výstava s kulturně historickým přesahem představuje jejich činnost a tvorbu v předválečné Paříži, francouzském odboji či na útěku z obsazené Francie. Skupina umělců a intelektuálů v čele s Adolfem Hoffmeisterem založila v Paříži Dům československé kultury, kde se scházela česká kulturní elita. Po podpisu smlouvy Ribbentrop-Molotov se stává ze sově-

soudem. Traumatizující zážitky se odrazilily v jejich tvorbě. Jde o kresby Adolfa Hoffmeistera ke knize Turistou proti své vůli, mapující tuto epizodu, kresby ze sběrných táborů, obrazy Aléna Diviše a Antonína Pelce, vzniklé při útěku z Francie, či zpětně reflektující pobyt ve vězení a v internacním táboře na Martiniku. V Paříži byla založena i Skupina československých výtvarných umělců, která v čele s Františkem Matouškem iniciovala vydání grafického alba, v němž nacisty okleštěnému, později obsazenému Československu vyjádřili podporu významní umělci, přítomní v Paříži – Pablo Picasso, Marc Chagall, André Lhote a další. Ve francouzském odboji byli činní i malíři Josef Šíma, Rudolf Kundera, Imro Weiner-Kral a sochař Jan Vlach.

Výstava mapuje osudy jednotlivých osobností od zástupců výtvarného umění po hudbu a má bohatý dokumentární doprovod. Fascinující je filmová projekce dobových dokumentárních snímků, postihující vývoj od paktu Ribbentrop-Molotov, Podivné války 1939 a tanků československé výroby s německými kříži, pronikající Ardenami 1940. Jako antická tragédie působí výcvik francouzského obyvatelstva s československými plynovými maskami značky Fatra. Výrobu tehdy nejlepší plynové masky v Evropě poloilegálně prodali do Francie v odboji zapojení zaměstnanci firmy Baťa ještě před vypuknutím války. Československých tanků a jejich výroby se nacisté zmocnili obsazením Československa a jako velmi kvalitní je zařadili

Umělce přitahovala kosmopolitní atmosféra Paříže

S historickým vývojem se povaha česko-francouzských vztahů měnila. Jejich dočasným koncem je podpis Mnichovské dohody. Období bezprostředně po ní mapuje výše uvedená výstava. Do Paříže z Československa přijíždí nová vlna umělců – emigrantů. Pro mnohé, dosud apolitické, se tvorba stává prostředkem občanské angažovanosti a řada z nich na čas podřizuje svůj talent vlastenectví. Většina z nich se zapojila aktivně do pro-

ského Ruska potenciální nepřítel Francie. Po vypuknutí 2. světové války komunisté označují válku za imperialistickou a odmítají se jí účastnit. Nacistické tanky a letadla dobývající západní Evropu jsou poháněny benzínem z nafty ze sovětského Ruska. V rámci válečné špionáže jsou obyvatelé Domu československé kultury policií zatčeni a uvězněni pro podezření se sympatií ke komunistům, po šesti měsících očistění a osvobození vojenským

do Wehrmachtu. V roce 1940 hladce projely horským terénem Arden, německým tankům se zde trhaly pásy. Propagandistický plakát oslavující německé vítězství nad Francií zobrazuje Eiffelovku pod nýtovanou přední korbou tanku československé výroby. K výstavě vydalo nakladatelství Opus a Národní galerie knihu, kde se lze dočíst podrobnosti o jednotlivých umělcích včetně jejich zapojení do odboje.

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 10. ledna 2016 e-mailem na adresu: listy@unob.cz
 Dva výherce odměníme věcnou cenou.
 Tajenka z č. 6: ... přece pro moji ženu.
 Výherci z č. 6: Jarmila Mášová a Marie Karásková.

Šance pro dva čtenáře

Knihy do soutěže věnovalo nakladatelství HOST.

	PŘED-PLÁTTI	2	VÁHAT	POČITACOVÝ SNÍMEK		DOUŠEK	ZNAČKA ARVOLTU	VYMŘELÝ JAZYK	NENASYTNÁ POKÁČKOVÁ POSTAVA	CITOSL. UDERU
BŮHLAS					LYŽAŘSKÁ DISCIPLÍNA					
BARVITÍ TRAMVAY POMOČÍ VOŠKU					ŘEKA V INDI					
OHON HROB							SIBÍRSKÝ KOZOROH			
SARAZSKÝ HOKUŠTA							JEHLUČNAN KOLOGRAMY sb.			PLEMENO
OBUDOVÉ ZNAMENÍ					ZPĚVNÝ PTÁK					
FOUKAT					ŽAHAVÝ HMYZ					
ZNAČKA AMERICIA					PODNIK BYŠICI					
ČÁST STŘECHY					NEČET-NOST					
	STATEČNOST	OLGA dom.			ŠATNÍ ŠKŮDČÍ					
HLAVNÍ MĚSTO NORŠKA		SPRÁDAT kniž.			ULOHA HERCE					
1										
INICIALY REŽISÉRA OLIVERA										
KLEKÁNÍ										
POVYK										
HAFADENÍ RIG										

Kdysi jsme jedli to, co bylo.

SUDOKU

4	7				8		6
5	9					2	1
		5	8				
	5	7	4		1		
7				5			2
	6	1	9		8		
		3	6				
6	7					9	5
1	5				3		8

		5					
	9			1	4		
		6		4		7	8
			8			1	7
8		2		6			9
9	3		5				
5	4		3		6		
		3	9			8	
					1		

		6	2	5			
			4	6	1	7	
	2					1	
9	8		1		3		7
		3	7		8	9	
6	8		9		8		1
		8				9	
			3	7	4		
		5	8		1		

SUDOKU NA SYCHRAVÉ DNY - LUŠTĚTE NA CHATĚ, NA PROCHÁZKÁCH, NA HOUBÁCH ČI RYBÁCH NEBO JEN TAK V TEPLÉ DOMOVA

3				2		7	1
2							
	8		7	3	4		
8	3		2				
	1	3		9	5		
			6		1		3
		6	5	3	2		
							6
5	7	8					4

	9					5	
		5				6	
	7		5	8	6		4
	4		1		7		2
			4		9		3
6			4		9		3
	2		6	7	3		8
		1				3	
	5						9

9	1		2			4	5
		2			5		7
	4		6	7			2
1	4						
5	9						
	7	8		3		1	
		9			8		3
	3	7		6	5		

Po stopách legionářů ve Francii

Cognac, brandy, Samur a tanky

Jan Kux

V prvních třech letech války sloužilo ve francouzské armádě asi 600 Čechů, z nichž třetina padla. Až koncem roku 1917 se ve Francii podařilo soustředit kolem 10 tisíc mužů. Mezi nimi byli legionáři z Ruska (1600), kteří přijeli dvěma transporty po moři z Archangelska a Murmansku pod velením O. Husáka a H. Gabiše. Dále přes 2500 Čechů a Slováků z řad dobrovolníků z USA a z náboru, který ve Francii prováděl M. R. Štefánik.

Ale byli to i naši zajatci z Itálie a Srbska. Až dekretem z 19. prosince 1917 povolila francouzská vláda organizaci autonomní čs. armády. V Cognacu byl poté dne 12. ledna 1918 sestaven 21. střelecký pluk. Měl tři prapory, každý s třemi střeleckými rotami a kulometnou rotu. Štábní funkce obsadili Francouzi.

Ráno jsme již po sedmé hodině odjížděli směrem na Cognac. Čekalo nás jen 125 kilometrů do města, které má libozvučný název. Cognac je vlastně brandy, tedy destilát z vinných hroznů. Značka je patentovaná od roku 1909, nápoj dlouho zraje a například Richard Hennessy musí mít k prodejnosti stáří 50-100 let. Na sklizeň, destilaci a hlavně na míchání koňaků dohlíží určený státní úřad (BNIC).

Čas v autobuse z rána rychle utekl a za pomoci GPS jsme v Cognacu zastavili přímo u městského hřbitova, kde máme 28 vojenských hrobů, které stále čekají na poutníky našeho typu. Čestná stráž bez problémů prohledala onu vojenskou českou část hřbitova a záhy poté jsme položili pietní věnce. Právě zde zemřelo v nemocnici několik zraněných legionářů z 23. pluku – věčný spánek zde spí většinou střelci. Josef Dvořák, Antonín Jelínek, Bohumil Krátký, Karel Navrátil, Václav Šmíd a řada dalších. V řadách 21. pluku zde padli například František Vančura, František Zima a Bohumil Vrzal. Čas vyměřený pro tuto zastávku uplynul a autobus nás unášel do nedalekého Jarnacu

Pietní akt s hymnou

Charente, kde na české části hřbitova leží čtyři válečné hroby – Jiří Čermáček, Josef Šlapák, Josef Struna a František Hervert. Kdo ví, po kolika letech slyšeli zpívanou českou hymnu! Hřbitov je jiný než v Cognacu. Dalších 220 kilometrů jsme projeli monotónní rovinatou krajinou osázenou nekonečnými vinnými keři. A náhle vidíme hrad Samur, který vlastnili i králové, pobý-

val zde i císař Napoleon, který na hradě zřídil vězení. Vlastní město leží na řece Loire v departementu Maine-et-Loire.

Po 14. hodině jsme zastavili u tankového muzea v Saumuru. Čekala nás prohlídka zejména těžké vojenské techniky. Muzeum bylo zřízeno po roce 1950. Vlastní sbírku více než 880 kusů těžké pancéřované techniky, z ní je pojízdných jen 220 strojů. Muzeum je členěno do sálů, například ten francouzský je pochopitelně pojat patrioticky, v dalším je umístěna třeba italská technika atd. Je zde také sál nejvýznamnějších obrněnců různých států, mezi nimiž nechybí Švédsko, Izrael, USA či stroje z naší Škodovky a je zde zastoupena i Tatra a OT. Jsou zde stroje ze státní bývalé Varšavské smlouvy od nejslavnějšího tanku T 34 až po mýtický T 72. K vidění je taky izraelský tank Merkava 1. Fotit se zde mohlo bez zábran. Dnes už na strojích není co skrývat. Více než dvě hodiny na prohlídku bohatě stačily. Jsme vojáci, tak dost stesků a nasedáme. Byla to poslední zastávka dnešního dne. Motor autobusu si brumlal svou jednotvárnou píseň po francouzské dálnici dalších 190 kilometrů, než jsme zastavili v místě noclehu. V Rennes Est-Cesson nás již čekala vytoužená postel.

Dělo ze Škodovky